

HABERLER > DÜNYA HABERLERİ

Rumlara mesaj: Türkiye'ye komşu olurlar

#KKTC

#Mustafa Akıncı

#Kıbrıs

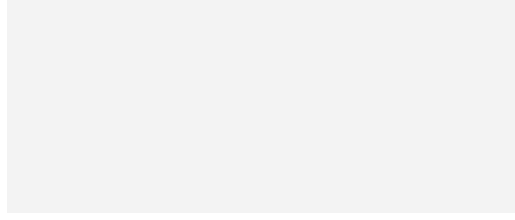

Kasım 05, 2021 15:56

Haberin Devamı ▾

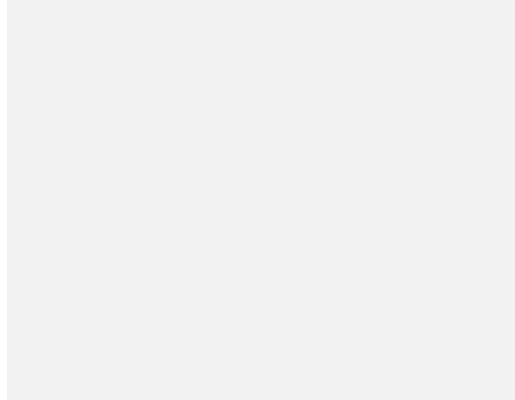

Ankara yaz aylarını ağırlıklı olarak 15 Temmuz ve Suriye gündemiyle geçirirken, [KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı](#) ve Güney Kıbrıs Cumhurbaşkanı Nikos Anastasiades çözüm hedefli görüşmelerde önemli yol aldı. İki toplum liderinin 25 Eylül'de New York'ta [BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun](#) ile yapacağı görüşme federal çözümün kaderi için hayati önemde. New York'taki üçlü buluşmada 2004'teki gibi Bürgenstock tipi çok taraflı yoğun müzakere için düğmeye basılabilir. Yarın kader randevusu için New York'a hareket edecek olan Akıncı ile Lefkoşa'da Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda buluştuk. Çözümün parametrelerini ve sıkışık takvimi anlattı. Çözüme sadece Rum muhatabını değil, kendi toplumunu ve Ankara'yı da ikna etmeye çalışan Akıncı'nın işi zor ama imkânsız değil.

2017'YE SARKARSA İŞ BİTER

- New York'taki buluşmanın 2016'da çözüm hedefi için çok kritik olduğu ortada. Hep 'Adadaki son çözüm arayışı' hatırlatması yapıyorsunuz. Neden son deneme?

Haberin Devamı ∨

Ben ve Anastasiades aynı kuşağın insanlarıyız. İçinde bulunduğumuz süreç, bizim kuşağın son denemesi. Daha ileri giderek şunu da söyleyebilirim; bunca yıldan sonra federal yönetim modelinin de son şansı olduğunu değerlendiriyorum. Daha iyi bir gelecek için özellikle Doğu Akdeniz'deki işbirliği olanaklarını arttırmak için, Türk-Yunan ilişkilerinin daha iyiye gitmesi için, Türk-AB ilişkilerinin daha iyiye gitmesi için önümüzde bir fırsat var ve yitirilmemeli. 1968'ten beri devam eden bir süreç bu. 2016'nın geri kalan bölümünde, bugüne kadar uzlaştığımız anlaşmalardan da hareket ederek bu gelinen noktayı heba etmemek akıl işidir. Bu süreç, ucu açık bir biçimde 2017'ye taşınamaz.

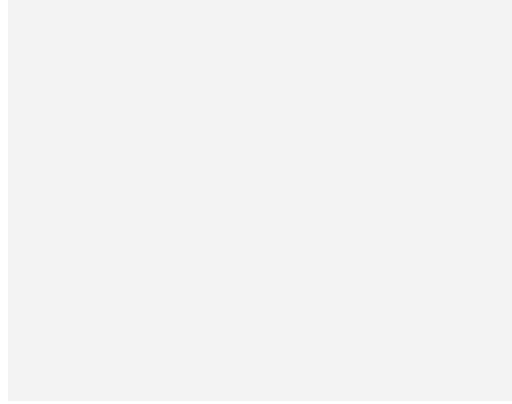
- 2017'ye sarkarsa ne olur ?

Eğer bu egzersiz 2017'ye sarkarsa o zaman iş otomatikman güneydeki 2018 cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasına sarkacak. Artık güney Kıbrıs'ta yeni bir lider mi olur, onu bilemem. İkincisi, bugüne kadar tüm uyarılarımıza rağmen hidrokarbon yataklarının araştırılması ya da işletilmesiyle ilgili olarak atılan bazı adımları var. O enerji yataklarında Kıbrıs Türklerinin de ortaklık hakkı var. 2017'de birtakım sondaj faaliyetlerinin hukuki boyuttan çıkarak fiili boyuta dönüşme ihtimali var. Bu da yeni gerginliklere zemin hazırlayacaktır. 2016'da bundan kaçındılar. Belki dünyadaki doğalgaz fiyatlarının düşmüş olması yahut Barbaros gemisinin gelmesiyle yaşanan gerginliklerin tekrarını istemeyişleri nedeniyle oluşmuş bir anlayış beraberliğimiz vardır. 2017'de eğer bu sondaj faaliyetleri yeniden başlarsa işbirliği yapacağımız bir alanda yeni gerginlikler yaşayacağız. O toz duman arasında Kıbrıs sorunu bir başka bahara kalır. O başka baharda da artık iki taraf da bölünmüşlüğün parametrelerini konuşuyor olur.

ÇÖZÜMLE ADA STRATEJİK ENERJİ KORİDORU HALİNE GELECEK

- Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon yatakları üzerindeki ortaklık ve Kıbrıs Türk tarafının hakkını alması olası bir barış anlaşmasının motivasyonu açısından ne kadar önemli sizin için?

Haberin Devamı ▾

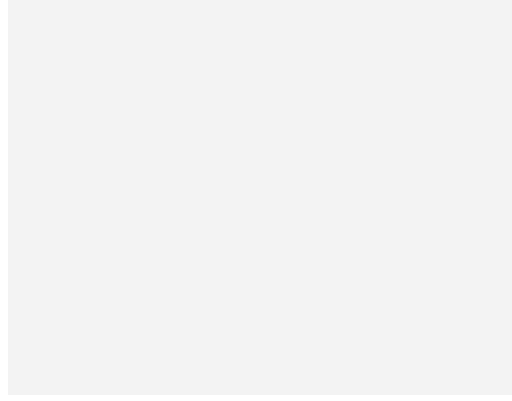

Ekonomik anlamda en önemli alan. Türkiye-İsrail ilişkilerinin yeniden düzelmekte olduğunu dikkate aldığımızda, aynı zamanda İsrail'in de bu gazı Türkiye üzerinden değerlendirme arzusunu ve akılcılığını da dikkate aldığımızda mantık bize der ki; Türkiye üzerinden hem İsrail hem Kıbrıs gazının birlikte Avrupa'ya sevki herkesin kazançlı çıkabileceği bir senaryodur.

Bunun yanında Doğu Akdeniz'le ilgili İsrail, Güney Kıbrıs, Girit ve Yunanistan arasında enterkonekte sistem için deniz altından bir elektrik kablosu projesi var. Bunun Avrupa'ya bağlanması konuşuluyor. Yüzlerce kilometre ve Ege'de çok büyük derinliklerden bahsediliyor. Halbuki İsrail-Kıbrıs-Türkiye bağlantısı çok daha kısa, çok daha ucuz, çok daha pratik, çok daha hızlı. Kıbrıs'ta çözüm, bize Doğu Akdeniz'de Ortadoğu ile Avrupa'yı elektrikte birbirine bağlayacak böyle bir güzergâh olanağını da getirir.

Bir diğer önemli konu da Türkiye'den gelen su. Biz artık evlerimizde Türkiye'nin bu güzel suyunu kullanmaya başladık, tuzlu sudan kurtuldu adanın kuzeyi. Güneyde de bu su kullanılabilir bir barış projesi bağlamında. Kıbrıs'ın geleceğine baktığınızda Doğu Akdeniz'de doğalgaz, elektrik kablosunun yanı sıra Türkiye'den gelen suyun bütün ada tarafından kullanılabilir hale gelmesi burayı gerginliklerden arındırıp işbirliği adası haline dönüştürebilir.

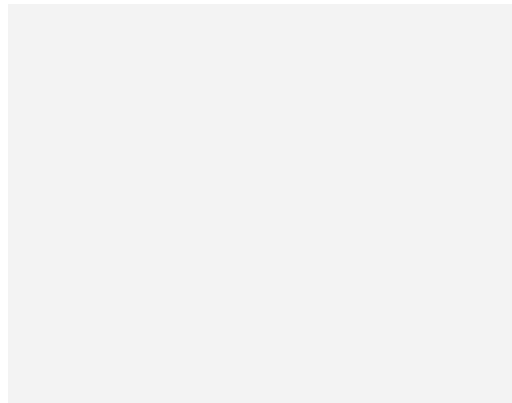
Haberin Devamı ∨

- Türkiye için 2004 Annan Planı öncesinde en büyük motivasyon AB ile müzakerelerin başlamasıydı. Şimdiyse Türkiye'de hükümet AB üyeliğinin ne kadar doğru bir hedef olduğundan emin değil. Sizin bu anlattığınız 'enerji projelerinin kalbinde bir barış adası' projesi Ankara açısından AB üyelik perspektifini ikame edecek bir motivasyon kaynağı mıdır?

Evet, bence etmelidir. Bu o kadar önemlidir ki, Türkiye'nin ve Kıbrıs Türk'ünün bu enerji denklemi dışında kalmasından daha yanlış bir şey olamaz. Bu bölgede enerji yatakları hep savaş sebebi oldu. Belki bu iyi bir örnek teşkil ederek yeni bir bakış açısı sağlayabilir. Ayrıca AB'nin Rusya'ya olan doğalgaz bağımlılığını, yeni alternatifler de yaratarak bir nebze de olsa aşağıya çekebilir. Bu konu, bugüne kadar belki yeterince gündeme gelmedi.

Haberin Devamı ∨

- Neden?

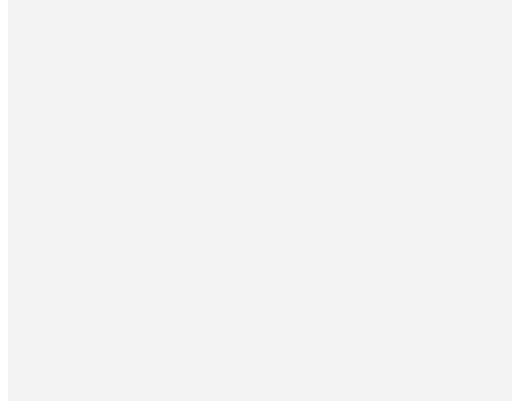
Henüz Kıbrıs sularında kanıtlanmış çok büyük rezervler yok. En büyük rezerv Mısır'ın Zohr yatağı... Ondan daha aşağıda Leviathan. Afrodit'te bulunan rezerv Kıbrıs'ın 120 yıllık ihtiyacını karşılayacak bir tutardadır. Ama daha büyük yatakların da bulunma ihtimali yüksek ki, uluslararası firmalar da ilgi duyuyor. Türkiye'nin bu gazın piyasaya ulaştırılmasını sağlayacak stratejik bir enerji koridorunun kilit ülkesi haline gelmesi, çok ciddiye alınması gereken bir konu.

ENERJİ BOYUTUNU HENÜZ ANKARA İLE AYRINTILI KONUŞMADIK

- Sözlere göre Ankara'da henüz kafa olarak o noktaya gelmediğini anlıyorum, doğru mu?

Ayrıntılı konuşmuş değiliz. Bu genel tablo reddedilmiyor. Ama bu konunun daha ayrıntılı olarak konuşulması gerekir. Belki Kıbrıs meselesi henüz çözümlenmemiş olduğu için ve şu anda konuştuğumuz enerji yatakları konusunda Rum tarafının bir inisiyatifi söz konusu olduğu için Türkiye çekimser durabilir.

Haberin Devamı ▾

- Ya da tepkili...

Ya da tepkili. Ama büyük resme bakıp Kıbrıs sorununun da çözümlendiğini ve bu enerji yataklarında Kıbrıs Türklerinin de hakkı olduğunu değerlendirdiğimizde, birleşik federal bir Kıbrıs'ın Türkiye'ye bir dost ülke olarak yanı başında durduğunu öngördüğümüzde tablo tümüyle değişiyor; daha net ve çok daha yararlı hale geliyor.

TÜRKİYE'NİN ÇÖZÜM MOTİVASYONU 10 YIL ÖNCEKİ GİBİ DEĞİL

- Türkiye'nin AB konusundaki beklentilerinin son 10 yılda müzakere sürecinde hayal kırıklığına dönmesi bir yana bir de 15 Temmuz sonrasında AB'nin darbe girişimine hızla beklenen tepkiyi vermemiş olması da hükümetin yüreğini soğutan güçlü bir faktör oldu. Birleşik bir Kıbrıs

federasyonunun AB üyesi olması fikri şu anda Ankara'yı ne kadar heyecanlandırıyor?

10 yıl öncesi gibi olmadığı çok nettir. Bence olay sadece Doğu Akdeniz'deki enerji koridoru olarak görülmemeli. Türkiye'nin Avrupa'dan tamamıyla kopabileceğini ben düşünmüyorum. Türkiye belki AB'nin şimdiki yapılanması içinde tam bir üye noktasında olmayabilir. Ancak Türkiye'nin ihracatının yarısı hâlâ AB ülkelerinden. Belki gün gelir Avrupa'da tartışılan bir çekirdek ve onun etrafındaki halkalar bağlamında, İngiltere'nin şimdi girmekte olduğu konuma, belki bir gün Türkiye de gelecektir. Ancak ben değerler ve ilkeler bakımından Türkiye'nin AB yolculuğunun devam etmesinden yanayım. Avrupa Birliği, bugünkü Avrupa hükümetlerin konjonktürel tavırlarına bakılarak bir kenara itilmemeli.

ADADAKİ TÜRKİYELİLER DE AB VATANDAŞI OLACAK

- Bu sefer de çözüm olmazsa alternatif nedir?

Bir 10 yıl daha çözümsüzlük, sonra da olacak olan bellidir. Çözümsüzlük tamamen kökleşecek, artık iş birleşmeye değil tam ayrılığa doğru gidecek. Biraz daha ilerisini düşünelim. Burada demografik yapı değişiyor, nüfus değişiyor. Belki Kıbrıs Türk'ü göç mü eder, sayıca azalır mı?

- Bugün itibarıyla Kuzey Kıbrıs'ta Türkiyeli nüfusu nedir, Kıbrıslı Türk nüfusu nedir?

Bu sayılar çok net değil. Zaman içinde evlilikler oluyor, bu evliliklerden çocuklar doğuyor.

- 1974 sonrasında Türkiye'den gelen nüfus 100 bin civarında deniyor.

Mümkündür. Yalnız bir şey söyleyeyim, bu arkadaşlarımızı tedirgin etmek için bizim seçim sürecimiz boyunca 'Akıncı'yı seçerseniz sizi gemilere koyup geri gönderecek' şeklinde çok çirkin propaganda yaptılar. Bu vesileyle şu hususun altını çizeyim: Kökeni ne olursa olsun şu anda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olan herkes, birleşik federal Kıbrıs ve AB vatandaşı olacak. O anlaşılmıştır. Bunların içinde Türkiye'den gelip buraya yerleşmiş ve vatandaş olmuş kardeşlerimiz de var. Kimse gemiye konup gönderilecek değil. Aksine, tartışmasız ve istisnasız her KKTC vatandaşı federal devlet vatandaşlığı ile AB vatandaşlığını da elde edecek.

ANNAN PLANINDAKİ 40 BİNLİK LİSTE ORTADAN KALKTI

- Annan Planı'nda da bu böyleydi, şimdi de benzer bir şablon üzerinden adadaki nüfus dengesinin 220 bine 800 bin şeklinde kabul edildiğini anlıyoruz. Bu matematiğin içinde biraz önce konuştuğumuz 100 bin Türkiyeli için ne diyor Rum tarafı?

Hiçbir şey demiyor. Annan Planı'nda da 40-45 bin kişilik bir liste söz konusuydu. Bu liste ortadan kalktı. Şu anda İçişleri Bakanlığımızın bize verdiği rakamlar neyse götürdük masaya koyduk. KKTC vatandaşlarının toplam sayısının 220 bin kişi olduğu KKTC İçişleri Bakanlığı tarafından resmen bildirildi. 800 bin de Rumların var. Onların kafasına göre bir oran tutuyor, onun için itiraz etmediler.

- Sizin İçişleri Bakanlığınızın verilerine göre şu anda kuzeyin nüfusu 220 bin mi?

Bu halihazırda mevcut vatandaş sayısıdır. Yaşayanlar daha fazla. De facto nüfus başkadır. Bu söylediğimiz kimlik sahibi olanların resmi sayısıdır.

- De facto vatandaş olan ama kimliği olmayan o kesime ne olacak?

Bir şey olmayacak: Çalışma izinleri uzatılacak ve burada yasal olarak ikamet etmeye devam edecekler.

- Rum tarafının buna itirazı yok mu?

Rum tarafının itirazı şuna; 'Türkiye'den buraya yüzbinlerce insan getirip vatandaş yapıp dengeyi bozmayın' diyorlar.

- Bir de şurası tartışılıyor; sanki 220 bine 800 bin şeklindeki oran hep sabit kalacakmış gibi plan yapılır mı?

Öyle bir şey olabilir mi? Biz herkesin yatak odasına bekçi mi diyeceğiz? Bunu dedim, millet gülümsedi. Sabit tutulabilir mi? Nüfus elbette doğal akışı içinde o gidecek. Burada konuşulan dışarıdan nüfus enjekte edilerek bu oranla oynanmaması. Orada da bir sıkıntı yok. Zaten biz bu adanın nüfusunun devamlı şişirilmesi taraftarı değiliz. Önemli olan nicelikten öte niteliktir. Şu anda bu ülkede yıllar öncesinden gelip de bu toprakları vatan bellemiş kardeşlerimizi istisnasız birleşik Kıbrıs'ın vatandaşı yapabildiğimize göre, ortada bir sıkıntı yok. Bu Annan Planı'ndan daha ileri bir noktadır çünkü orada 40-45 bin kişilik bir üst sınırdan bahsediliyordu.

ÇÖZÜMÜ ISKALARSAK RUMLAR ADADA TÜRKİYE İLE KOMŞU OLUR

- Bu kadar net konuşabildiğinize göre müzakerelerde yanına artı koyabildiğiniz bir madde mi?

Evet, aylar öncesinden o artı atıldı. Ama Rumların kalkıp da Yunanistan'dan 100 bin kişiyi getirip vatandaş yapamayacağı gibi ben de 150 bin kişiyi Türkiye'den getirip vatandaş yaptım diyemem. Eğer bir anlaşma olursa buna sadakat olacak. Anlaşma olmazsa ne olacağı belli. Türkiye'den su da geldi buraya tarım patlayacak. Yeni işgücüne ihtiyaç olacak. Türkiye'den buraya yeni işgücü gelecek.

- Burası giderek Türkiyelileşecek...

Çözüm olmazsa Rum tarafı bu adada Türkiye ile komşu haline gelebilir.

- Türkiye Cumhuriyeti'nin gerçek manada bir parçası haline gelir KKTC demek mi istiyorsunuz?

Yıllar önce bunun nasıl geleceğini bilemem. Biz çözümsüzlük durumunda tabii ki KKTC'nin

Timar sonra yapının nasıl gelişeceğini bilemem. Biz çözümsüzlük durumunda tabii ki KKTC'ni devamını isteriz. Ancak yıllardır süren bu tanınmamışlık, ambargolar ve beraberinde çözümsüzlük bu işi nereye götürecektir Rum tarafı bunu iyice düşünmeli.

BUGÜN TÜRK TAKIMLARI KKTC TAKIMLARIYLA DOSTLUK MAÇI BİLE YAPAMIYOR

- Türkiye'de bilirsiniz 'tabela partisi' diye bir kavram vardır. Böyle giderse KKTC tabela devleti gibi kalır uyarısı yapıyorsunuz aslında.

Onu ben söylemem. Ben bu devletin cumhurbaşkanıyım. Türkiye'nin 'tanıdım' dediği ama tanımanın gereklerini yüzde yüz yerine getiremediği; 'tanımadım' dediği Rum tarafına yönelik de tanımanın gereklerini yüzde yüz yerine getiremediği bir durum yaşıyoruz.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin futbol takımları tanıdığını söylediği KKTC'nin futbol takımlarıyla dostluk maçı bile yapamıyor, tanımadığı Güney Kıbrıs'ın futbol takımlarıyla hem de Larnaka havaalanından girmek suretiyle resmi maçlar oynuyor. Rum tarafından atletizm takımları Türkiye'ye gidecek, o tanınmayan ülkenin bayrağı çekilecek, marşı çalınacak. Şimdi bu hangi kalıba sığar? Bu basit bir örnektir, çok konuşulmasından da hoşlanılmaz. Bu tabii Türkiye'nin kasıtlı yaptığı bir durum değil. Uluslararası kuruluşların dayatmasıdır. Ancak ben kendi gençliğimizi de düşünmek zorundayım. Kıbrıs Türk gençleri de uluslararası arenada yerini alabilmeli. Kıbrıs Türk kimliği erozyona uğramamalı. KKTC, federal bir cumhuriyetin eşit bir kanadı olarak kendi kimliği ve kişiliğiyle yerini almalı. Türkiye ile de çok sağlıklı ilişkileri olmalı.

TÜRK ASKERİ NE KADAR SÜREDE ÇEKİLECEK DAHA KONUŞMADIK

- Annan Planı'nda 40 bin civarındaki Türk askerlerinin adadan kademeli çekilmesi öngörülüyordu. Aynı felsefeyle yürütüyorsunuz görüşmeleri değil mi?

Kalacak olanlar dışında bir çekilme olacağını herkes biliyor, bu da ancak kademeli olabilir. Burada kademenin ne kadar yıl olacağı meselesi var.

- Beş sene deniyordu.

O Rumların iddiasıdır. Makul bir süre üzerinde uzlaşılabilir.

- Makul süre nedir?

Ben onu seslendirmek istemem. Bunlar müzakerelerde oturup konuşulacak şeyler. Türkiye ile de konuşulacak. Türkiye'nin askeri yetkilileri ile de ele alınacak. Daha o noktaya gelmedik. Ama tabii Rumlar bunun bir an evvel olmasını istiyor. Bu müzakere sürecinde en önemli şey, gerçekçi ve makul olmaktır. Türk askeri konusu garanti ve güvenlik meselesinin bir konusudur. Rum tarafı 'garantilere ne gerek var, Türk askerine ne gerek var' diyor.

Ancak 'Toprak-garanti-güvenlik' meseleleri şu ana kadar sadece brainstorming (beyin fırtınası) olarak konuşuldu. En son garantörlerin de dahil olacağı bir noktada garantiler konuşulacak.

İNGİLTERE GARANTÖR KALMASAM DA OLUR AMA ÜSLERİM KALSIN DİYOR

- Türkiye dışındaki iki garantör ülke İngiltere ve Yunanistan ne diyor bugün?

İngiltere 'Garantör olsam da olur, olmasam da olur' diyor ama iki tane üssü burada. Yunanistan 'Ben çıkayım artık, garantörlüğe gerek yok' diyor. E o da büyük toplumun yakını, bu devlete 53 yıldır el koymuş olan toplumun yakını. Garantiye ihtiyacı olan sadece Kıbrıs Türk tarafı.

- Türkiye dışındakiler garantörlüklerini feda etmeye hazır o zaman.

E ama İngiltere buradaki üslerini feda etmeye hazır değil. Üslerini pazarlık konusu bile yaptırmıyor. Sonra da 'Siz anlaşın, anlaşmanız neyse biz uyarız' diyor.

- Rumların İngiliz üsleriyle ilgili pozisyonu nedir?

Hiç. Onların derdi Türk askeriyle. İngiliz üsleriyle ilgili bir şey ortaya koydukları yok. Gündem maddesi değil kısacası. Toptancı yaklaşımlar doğru değil dedim. Eğer biz de 1960'taki garanti sisteminin noktasına virgülüne dokundurmayız dersek bu da başlangıç noktası değil. Biz bunun bilincinde olarak '1960 koşulları başka, 2016 başka' diyoruz.

- Sizin bu cümleleriniz de 'Mustafa Akıncı Türkiye'nin garantörlüğünden vazgeçiyor' diye algılanıyor bazı çevrelerde. 1960 ile 2016 farklı ne demek?

Şu demek; 1960'da Kıbrıslı Türkler adanın her tarafına dağılmış vaziyetteydi. Şimdi Kıbrıslı Türkler topluca adanın kuzeyinde bulunuyorlar. 1960'ta fonksiyonel federatif bir sistem vardı, şimdi iki kesimli iki toplumlu federal bir sistem olacak. Bu iki kesimliliğin idari sınırları da belli olacak. KKTC'nin olduğu bu topraklar 'Kıbrıs Türk Kurucu Devleti' alanı olacak. Ve biz çok büyük oranda burada yaşayacağız. Bu yeni yapılanma bize yeni ufuklar açabilir garanti ve güvenlik sistemini kurgularken. İkincisi 1960 koşullarında polis karmaydı, şimdi bizim ayrı polis ve güvenlik gücümüz olacak. Üçüncüsü 1963'te bizim ne deniz limanımız ne havaalanımız, hiçbir şeyimiz yoktu. Hatırlıyorum 1974'te çıkarma olduğunda rahmetli Ecevit, 'Şimdi artık Kıbrıslı Türklerin dünyaya açılan bir penceresi oldu' demişti. Şimdi penceremiz de var, kapımız da var dünyaya açılan. Bu koşulların değişikliği Türkiye'nin güvencesinin tamamen dışlanması değil, aksine Türkiye'nin güvencesinin yeni bir şekil alabileceğini gösteriyor.

- Garantörlük kurumu biraz yumuşayabilir demeye getiriyorsunuz.

Garantörlük, bu yeni iki kesimliliğe adapte edilebilir. Bu, tartışmaya muhtaçtır.

ARTIK TÜRKİYE YA DA YUNANİSTAN TEK TARAFLI MÜDAHALE EDİYORUM DİYEMEZ

- Ankara garantörlük meselesinde ne diyor şu anda?

Aylar önce gündeme geldiğinde Sayın Çavuşoğlu buradaydı, çıktı dedi ki; 'Zamanı gelince konuşacağız'. Ben şunu söylemişim; 'Bu garantör-güvenlik sistemi öyle bir şekilde ele alınmalıdır ki bir tarafın güvenliği diğer tarafı için tehdit olarak görülmesin'. Sayın Çavuşoğlu buna destek verdi. Yani garantörlüğü yeni duruma uyarlama tam da bu söylediğimi sağlayabilir. Bunun için Türkiye'nin üzerinde mutabakat sağlanacak sayıda bir miktar askerinin burada kalması lazım. Peki Türkiye tek taraflı müdahale edebilir mi? Bu konular da tartışılabilir çünkü yine 1960'lardan farklı bir noktadayız. Bugün tek taraflı müdahalenin Kıbrıs Türk halkının iradesiyle olabileceğini değerlendiriyorum. Kıbrıs Türk halkı kendini tehdit altında hissederse onun parlamentosu Türkiye'nin yardımını talep edebilir. Türkiye ya da Yunanistan ya da bir başkası çıkıp da 'Ben geliyorum, buraya müdahale ediyorum' demez.

RUMLAR 15 TEMMUZ'U ALEYHİMİZE KULLANMAYA ÇALIŞTI

- Türk askeri mevzusu demişken 15 Temmuz'un gölgesi sizin görüşmelerinizin üzerinde de hissedildi. Rum basını darbe girişimini kullanarak 'Türk askerine karşı olmakta haklıymışız, bakın hâlâ darbe peşinde koşanlar var' şeklinde yazılar yazdı.

15 Temmuz sadece onu mu gösterdi? 15 Temmuz Türk askerinin içinden bir kısım darbecinin çıktığını gösterdiği gibi Türk askerine komuta edenlerin de sivil yönetime ne kadar bağlı olduklarını da göstermedi mi? Eski darbelerde gördüğümüz gibi bir emir-komuta zinciri olmadığını gözlemledik.

- Anastasiades bu tespite katılıyor mu, konuştunuz mu kendisiyle?

Yok konuşmadık biz bunu. Ama bunu kullanmaya çalıştılar doğrudur. Ben ilk günden 'Türkiye'nin şerefli subaylarını topyekûn lanetlememizi gerektiren bir durum söz konusu değil' dedim. Dolayısıyla 15 Temmuz'dan hareketle sonuna kadar güçlü bir argüman sürdürebileceklerini ben düşünmüyorum.

KIBRIS'IN BİR FETULLAHCİ TERÖR GÜNDEMİ OLMADI

- 17 Ağustos'ta Ankara'da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı ziyaretinizde Fetullahçılar ile mücadele konusu da masadaydı. KKTC hükümeti 'Bize liste verilsin, hemen ne gerekiyorsa yaparız' dedi. Aradan geçen bir ay içinde Ankara'dan size KKTC sınırları içindeki Fetullahçılarla ilgili listeler geldi mi? Yaklaşık 40 bin kişilik Türk askerinin içinde darbeci çıktı mı?

Biz 15 Temmuz'dan itibaren çok net bir tavır sergiledik ve Türkiye'de sivil yönetimin yanında yer aldık. Bizim burada adı şu ya da bu, ne olursa olsun herhangi bir terör örgütüne müsamaha göstermemiz söz konusu bile olamaz. Demokrasiden yana tavrımızı net olarak sürdüreceğimizi ortaya koyduk. Bana cumhurbaşkanı olarak bugüne kadar herhangi bir liste, örgüt ya da kişi adı ulaşmadı. Hükümete ulaştı mı bilmem ama benimle paylaşılan bir durum olmadı. Bu örgütlenmeyle ilgili şu kadarını biliyorum. Burada daha önce görev yapmış bazı rütbeli subayların o olayın içinde yer aldıklarını medyadan öğrendik. Ancak şu an burada görevli olup da bu olayın

içinde vardı yakalandı gönderildi diye bir bilgi ya da liste gelmedi. Sivil toplumla ilgili de bana bir liste gelmiş değil. Biliyorsunuz Türkiye ile o görüşmeden sonra KKTC Hükümeti burada da terör örgütü ilan etti. Dolayısıyla o yapılanmayla ilgili herhangi bir şüphe varsa onun mutlaka takip edileceği kuşkusuzdur. Ancak olmayan bir şeyi de varmış varsayarak insanları tedirgin etmek, toplumun huzurunu kaçırmak da yanlış olur.

- Olmayan bir şey dediğinize göre adada bir FETÖ problemi görmediğinizi anlıyorum, doğru mu?

Burada bu konu ciddi bir gündem olmadı. Kıbrıs halkı görebildiğim kadarıyla bir bütün olarak Türkiye demokrasisine destek oldu. Burada böyle bir terör örgütlenmesi hissedilmedi. Bugün dersem ki 'Bu örgütlenmenin yuvası vardı, temizledik' falan dersem yapay kalır. Eğer olduysa da gizli kaldı, haberimiz olmadı. Burası küçük yer, olsaydı da hemen duyulurdu. Kıbrıs Türk halkı uzun yıllar evvel Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'ni şekillendiren ve onun ilkelerini benimseyen bir toplum olmaya devam ediyor. Laik, demokratik, çoğulcu yapısını sürdürmek istiyor. O konuda bir kuşku olmamalı.

BÜRGENSTOCK FORMATI İSTİYORUZ

- Müzakerelerde Türk tarafının taleplerinden olan Annan Planı müzakerelerindeki gibi beşli konferans (Kıbrıslı Türkler- Rumlar – Türkiye- Yunanistan – İngiltere) meselesinde son durum nedir?

Bu olmalıdır. Çözüm olacaksa iş bu istikamette ilerlemelidir. Şu anda Rum tarafı üçlü görüşmeye 'Tamam' dedi. Tarafların hepsinin 'Tamam' dememesi halinde beşli olmaz tabii. Rumların şu andaki tavrı 'beşliye evet ama zamanı gelince' tavrıdır. Ona da beşli demiyorlar, çoklu diyorlar. Ama bu işin 2 ana tarafı ve 3 garantörü olduğu belli. BM'yi de sayarsak 6'lı olur tabii. Çokludan kasıt oysa çoklu. Bürgenstock formatı denilirse belki o isim anlaşmazlığından da kurtuluruz. Şimdi New York'a gidiyoruz 25 Eylül'de Genel Sekreter Ban Ki-mun, ben ve Anastasiades görüşeceğiz. Kendisine 'ilgini daha da yoğunlaştır' ricasıyla gidiyoruz. Biz zaten 2016 yılında çözüm hedefimizi ortak açıklamamızla koyduk. Çok zaman gerektiren başlıklar zaten konuşuldu. O aylık noktalarının tümünü halledemeyebiliriz, bunların bazıları beşli toplantının sonrasına da sarkabilir. Şöyle bir gelişme olabilir. Genel Sekreter'in görev süresi sona ermeden önce erken bir zamanda beşli konferansa giden yolun açılması değerlendirilebilir. New York'tan döneriz ekimde anlaşamadığımız 4 başlıkta geriye kalan unsurları halletmeye yoğunlaşırız.

- Ve 2016'nın sonunda metin ortaya çıkabilir mi?

Metnin parametreleri üzerinde uzlaşırsak metin yazma teknik bir konudur, ocağa, şubata sarkabilir. Ancak artık bizim 2016 sonunda resmin bütün parametrelerini görebiliyor hale gelmemiz lazım.

DÖNÜŞÜMLÜ BAŞKANLIK YOKSA ANLAŞMA DA YOK

- Taktik adımlar diyorsunuz ama dönüşümlü başkanlık meselesi ciddi bir anlaşmazlık olarak

görünüyor. Rumlar buna katiyetle 'Hayır' diyor.

Dönüşümlü başkanlık Kıbrıs Türk halkının eşitliğinin olmazsa olmazlarından biridir. Eğer Rum tarafı 'Dönüşümlü başkanlık asla çözümün bir parametresi olmayacak' diyorsa bir anlaşma olmayacak demektir. Kıbrıslı Türk lider bunu kesinlikle imzalayıp halkının önüne götürmeyecek demektir. Bu çok da iyi bilinmektedir. Bu konuda ancak hangi sürelerle dönüşümlü başkanlık olur noktası konuşulabilir. Ama prensip olarak 'dönüşümlü başkanlık olmayacak' noktası sürgit edilirse, bu anlaşma olamayacak demektir.

#KKTC

#Mustafa Akıncı

#Kıbrıs

BAKMADAN GEÇME!

Putin'in kafasında ne var?
Gerçekten kontrolünü...

#PUTIN

'Eşi benzeri olmayan, yıkıcı
bir hamle!' Rusya Merkez...

#RUSYA UKRAYNA SAVAŞI

Zelenski'nin en güçlü silahı
telefonu! Komedyenliği işe...

#VOLODİMİR ZELENSKI